

The Holy See

Sveta misa s novim kardinalima i kardinalskim zborom.

Otvaranje redovne glavne skupštine Biskupske sinode

HOMILIJA SVETOG OCA

Trg Svetog Petra

4. listopada 2023.

[Multimedia]

Evandjelju koje smo čuli prethodi opis teškog trenutka Isusova poslanja, a koji bismo mogli definirati kao „pastoralna pustoš“: Ivan Krstitelj sumnja je li on uistinu Mesija. Mnogi gradovi kroz koje je prošao, unatoč učinjenim čudima, nisu se obratili. Ljudi ga optužuju da je izjelica i vinopija, a malo prije su se žalili na Krstitelja jer je bio previše strog (usp. *Mt* 11, 2-24). No vidimo da Isus ne dà da ga obuzme tuga, nego podiže oči prema nebu i blagoslivlja Oca jer je jednostavnima objavio otajstva Kraljevstva Božjega: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlja jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima“ (*Mt* 11, 25). U trenutku pustoši, dakle, Isus ima *pogled sposoban vidjeti dalje*: on hvali Očevu mudrost i može vidjeti skriveno dobro koje raste, sjeme Riječi koje prihvaćaju jednostavni, svjetlo Božjeg kraljevstva koje se probija i u noći.

Draga braćo kardinali, subraćo biskupi, sestre i braćo, na otvaranju smo Sinodske skupštine. I ne treba nam imanentan pogled, sazdan od ljudskih strategija, političkih kalkulacija ili ideoloških borbi – ako to Sinoda dopusti, neka druga će otvoriti ova vrata, neka druga opet ona i tako redom – od toga nema nikakve vajde. Nismo ovdje da provedemo parlamentarno zasjedanje ili plan reformi. Sinoda, draga braćo i sestre, nije parlament. Protagonist je Duh Sveti. Ne. Nismo ovdje radi saborskog zasjedanja, nego zato da koračamo zajedno s Isusovim pogledom koji *blagoslivlja* Oca i *prihvaća* one koji su umorni i potlačeni. Pođimo dakle od Isusova pogleda, koji je *pogled koji blagoslivlja i prihvaća*.

1. Pogledajmo prvi vid: to je *pogled koji blagoslivlja*. Unatoč tome što je doživio odbacivanje i vidio takvu tvrdoću srca oko sebe, Krist ne dopušta da ga zarobi razočaranje, ne postaje ogorčen, ne trne hvalu. Njegovo srce, utemeljeno na Očevom prvenstvu, ostaje mirno čak i u oluji.

Ovaj nas Gospodinov blagoslovni pogled također poziva da budemo Crkva koja radosne duše razmatra Božje djelovanje i razlučuje sadašnjost i koja, usred katkad uzburanih valova našeg doba, ne klone duhom, ne traži ideološke začkoljice, koja se ne zabarikadira iza stečenih uvjerenja, ne prepušta ugodnim rješenjima, koja ne dopušta svijetu da joj diktira dnevni red. Ovo je duhovna mudrost Crkve, koju je s vedrinom sažeo sveti Ivan XXIII.: „Potrebno je prije svega da Crkva nikada ne skida pogled sa svete baštine istine primljene od pređa, a istodobno treba gledati i na sadašnjost koja je donijela nove situacije i nove načine življenja te otvorila nove putove apostolatu“ (*Govor na svečanom otvaranju Drugoga vatikanskog koncila*, 11. listopada 1962.).

Isusov blagoslovni pogled poziva nas da budemo Crkva koja se ne hvata u koštac s izazovima i problemima današnjice s duhom razdora i sukoba, već koja, naprotiv, upravlja svoj pogled u Boga koji je zajedništvo te ga, s udivljenjem i poniznošću, blagoslivlja i njemu se klanja, priznajući ga za svog jedinog Gospodina. Mi pripadamo njemu i – podsjetimo se – postojimo samo zato da bismo njega donosili svijetu. Kao što nam je rekao apostol Pavao: „Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista“ (*Gal* 6, 14). To nam je dovoljno, On nam je dovoljan. Ne želimo zemaljske slave, ne želimo se uljepšavati pred očima svijeta, nego doći do njega s utjehom evanđelja, kako bismo svjedočili bolje i svima beskrajnu ljubav Božju. Kao što je rekao Benedikt XVI. obraćajući se upravo sudionicima jedne Sinodske skupštine, „pitanje za nas jest ovo: Bog je progovorio, on je doista prekinuo veliku šutnju, on se pokazao, ali kako možemo učiniti da ta stvarnost dopre do današnjeg čovjeka, tako da postaje spasenje?“ (*Meditacija na I. glavnoj kongregaciji XIII. redovne opće skupštine Biskupske sinode*, 8. listopada 2012.). To je temeljno pitanje. I to je primarna zadaća Sinode: ponovno usmjeriti svoj pogled na Boga, biti Crkva koja na čovjeka gleda s milosrđem. Ujedinjena i bratska Crkva – ili bar Crkva koja nastoji biti ujedinjena i bratska – koja sluša i razgovara. Crkva koja blagoslivlja i hrabri, koja pomaže onima koji traže Gospodina, koja blagotvorno potresa ravnodušne, koja otvara putove za uvođenje ljudi u ljepotu vjere. Crkva koja ima Boga u središtu i koja stoga nije iznutra podijeljena i nikada nije oštra izvana. Crkva koja riskira zajedno s Isusom. Isus želi takvu Crkvu, želi takvu svoju Zaručnicu.

2. Nakon blagoslovnog pogleda, promotrimo Kristov *pogled prihvatanja*. Dok oni koji misle da su mudri ne mogu prepoznati Božje djelo, On se raduje u Ocu jer se objavljuje malenima, jednostavnima, siromašnima duhom. Jednom je zgodom iskrsnuo problem u župi i ljudi su pričali o toj teškoći, pričali su mi razne stvari. A jedna starica, vrlo stara gospođa iz puka, gotovo nepismena, održala je govor baš kao teologinja, i s velikom je blagošću i duhovnom mudrošću dala svoj doprinos. S radošću se prisjećam tog trenutka kao Gospodinove objave i došlo mi je da je pitam: „Recite mi, gospođo, gdje ste studirali tu tako moćnu teologiju, kod Roya Marína?“. Mudri ljudi iz naroda imaju tu vjeru. I zato kroz cijeli život On ima taj pogled pun prihvatanja prema najslabijima, patnicima, odbačenima. Posebno se njima obraća kad govori ono što smo čuli:

„Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti“ (Mt 11, 28).

Ovaj Isusov pogled pun prihvaćanja također nas poziva da budemo gostoljubiva Crkva, a ne Crkva zatvorenih vrata. U složenom vremenu kakvo je naše, pojavljuju se novi kulturni i pastoralni izazovi koji zahtijevaju srdačan i ljubazan unutarnji stav, kako bismo se bez straha mogli s njima uhvatiti u koštac. U sinodalnom dijalogu, u tom lijepom „hodu u Duhu Svetom“ koji zajedno poduzimamo kao Božji narod, možemo rasti u jedinstvu i prijateljstvu s Gospodinom kako bismo njegovim pogledom gledali na izazove današnjice, kako bismo postali, koristeći lijepi izraz svetog Pavla VI., Crkva koja postaje „dijalog“ (Enciklika *Ecclesiam suam*, 67). Crkva „slatkog jarma“ (usp. Mt 11, 30), koja ne nameće terete i koja svima ponavlja: „Dođi, izmoreni i opterećeni, dođite vi koji ste zalutali ili se osjećate dalekima, dođite vi koji ste zatvorili vrata nadi: Crkva je tu za vas!“. Crkva otvorenih vrata svima, baš svima!

3. Braćo i sestre, sveti Božji narode, pred teškoćama i izazovima koji nas očekuju, Isusov blagoslovni i pogled pun prihvaćanja sprečava nas da padnemo u neka opasna iskušenja: da budemo rigidna Crkva – carinarnica – koja se naoružava protiv svijeta i gleda unatrag; da budemo mlaka Crkva koja se prepušta modi svijeta, da budemo umorna Crkva prignuta nad samu sebe. U knjizi Otkrivenja Gospodin kaže: „Stojim na vratima i kucam da se vrata otvore!“; ali mnogo puta, braćo i sestre, On kuca na vrata Crkve, ali iznutra, da dopustimo Gospodinu da izađe sa Crkvom naviještati svoje evanđelje.

Koračajmo zajedno: ponizni, gorljivi i radosni. Kročimo stopama svetog Franje Asiškog, sveca siromaštva i mira, „lude Božje“ koji je nosio Isusove stigme u svome tijelu i koji je, da bi se zaodjenuo Njime, skinuo sa sebe sve. Kako je teško to unutarnje, a također i vanjsko svlačenje svih nas, a i institucija! Sveti Bonaventura pripovijeda da mu je, dok je molio, Raspeti rekao: „Idi i popravi moju Crkvu“ (*Legenda maior*, II, 1). Sinoda služi tom da nam dozove u pamet ovo: naša Majka Crkva uvijek treba čišćenje, da se „popravlja“, jer svi smo mi narod grešnika kojima je oprošteno – i jedno i drugo: grešnici i oni kojima je oprošteno – uvijek u potrebi vraćanja izvoru koji je Isus i ponovnog vraćanja na putove Duha kako bismo njegovim evanđeljem doprli do svijeta. Franjo Asiški, u vrijeme velikih borbi i podjela između svjetovne i vjerske vlasti, između institucionalne Crkve i heretičkih struja, između kršćana i ostalih vjernika, nije kritizirao i nije se okomljivao ni na nikoga, uzimajući samo oruđa Evanđelja, a to su poniznost i jedinstvo, molitva i ljubav. Činimo i mi tako! Poniznost i jedinstvo, molitva i ljubav.

I ako sveti Božji narod sa svojim pastirima, sa svih strana svijeta, ima očekivanja, nade, pa i ponešto strahova od Sinode koju započinjemo, podsjetimo se opet da ona nije politički skup, nego okupljanje u Duhu, da ona nije parlament u kojem vladaju polarizacije, već mjesto milosti i zajedništva. Duh Sveti, k tome, često razbija naša očekivanja kako bi stvorio nešto novo što nadilazi naša predviđanja i naše negativnosti. Možda mogu reći da su najplodniji trenuci na Sinodi trenuci molitve, također u molitvenom ozračju, kojima Gospodin djeluje u nama. Otvorimo se njemu i zazovimo njega: On, Duh Sveti, je protagonist. Pustimo da On bude protagonist Sinode. I

koračajmo s njim, u povjerenju i s radošću.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana